

[Fuglsang.]

mellem de såkaldte „store“ og „små“ bønder. Det er også, som om selve husmandsbevægelsen er præget af de hensyn, der må tages til staten og dens problemer; selv her synes kravene om en jordreform at være trængt i baggrunden.

For mig at se drejer det sig imidlertid ikke om et enten-eller: enten løsning af de økonomiske dagsproblemer og alle de spørgsmål, den nedsatte kommission har at beskæftige sig med, eller fortsat udstykning. For mig at se må det være et både-og: på den ene side skal de økonomiske problemer løses og løses på en god måde; på den anden side må der skaffes grundlag for en udvidet udstykning; den har samfundet fortsat brug for. Jeg tænker her også på de beskæftigelsesmæssige hensyn. Det argument, man i sin tid kørte frem med, nemlig at de unge, som landbruget skød fra sig, kunne gå til industrien, fordi industrien har brug for arbejdskraft, det argument duer jo ikke længere. Nej, også for at skaffe dem plads er det nødvendigt at få udstykningen sat i gang. Det er jo ikke tilfældigt, når man i den sidste befolkningsstatistik ser, at i Sydsjælland og på Lolland-Falster, hvor Danmarks bedste jord findes og som følge deraf også de fleste herregårde, er befolkningstallet gået stærkest tilbage. Argumentet om storbrugets overlegenhed kommer hverken til udtryk i de vilkår, de byder landarbejderne, eller i de skatter, de mener de har råd til at betale.

Med andre ord, jeg mener, at det snart er på tide, at man tænker på at få udstykningen sat i gang. Jeg ønsker ikke hermed, at der skal nedsættes nye kommissioner, som eventuelt blot kan skyde spørgsmålet løsning ud i fremtiden. Jeg mener, at vi allerede nu ved tilstrækkeligt til at kunne gå i gang.

Der er dem, der siger, at nu må der snart være ro om jordspørgsmålet. Efter min mening kan der ikke blive ro, før man når til en virkelig retfærdig fordeling af jorden, og det når man efter min mening først den dag, da man kan sige, at de, der dyrker jorden, også ejer den.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg vil gerne takke de ordførere, og det er jo

heldigvis næsten dem alle, der har givet tilslutning til lovforslaget.

Den konservative ordfører, det ærede medlem hr. H. C. Toft, fremsatte en del landøkonomiske betragtninger, der konkluderede i, at han på nuværende tidspunkt på sit partis vegne måtte fraråde udlån i det omfang, der var foreslået her; det ærede medlem nævnte dog i hvert fald to områder, hvor der kunne være tale om at fortsætte med udlån af statsmidler. Jeg vil herom sige, selv om jeg ikke synes, at tiden er inde til at optage en debat om de forskellige brugsstørrelser netop nu, at for mig er det i hvert fald i dag helt uafklaret, om det er de store brug, om det er bondebruget, eller om det er husmandsbrug af almindelig størrelse, der bedst evner at klare de vanskelige forhold, vi står over for med landbrugskrise. Ja, jeg ved ikke, om man kan sige, at vi har en landbrugskrise i dag, det kan vi vel næppe, men hvis vi skulle få en landbrugskrise og det skulle gå ligesom sidst, ved jeg ikke, hvem det ville gå mest ud over. Dengang var det i hvert fald ikke de mindre landbrug, der blev hårdest ramt af krisen, det var tværtimod dem, der sammenligningsmæssigt klarede sig bedst.

Det ærede medlem hr. H. C. Toft fremhævede en del urimeligheder ved den nuværende lov, de store begunstigelser og den store rentefrihed, men det er jo alt sammen noget, der netop er til behandling i den kommission, der blev nedsat som følge af den debat, der fandt sted i fjor om et lovforslag af lignende art som det, vi behandler her i dag. Jeg vil imidlertid gerne fremhæve en ting. Det ærede medlem hr. H. C. Toft fremhæver også ved denne lejlighed betydningen af nedsættelse af ejendomsskatterne, men det tror jeg ikke det ærede medlem skal gøre af hensyn til ungdommen. Vi kan drøfte spørgsmålet ved anden lejlighed, og vi kan drøfte landbrugets skatteproblemer, men nedsættelse af ejendomsskatterne vil ikke gavne den jordsøgende ungdom, det tror jeg det ærede medlem må gøre sig klart. Og når det ærede medlem hævder, at det standpunkt, han har taget, ikke skyldes uvilje mod at gøre ungdommen selvstændig, må man tro ham, men jeg tror, det er en